

**Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
Факультет іноземної та слов'янської філології**

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Лариса КЛОЧКО
Лариса КЛОЧКО
«29» серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 18 АНТИЧНА ЛІТЕРАТУРА**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мова навчання

українська

Погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської філології
«29» серпня 2025 року

Голова *Наталія ГРОМОВА*
Наталія ГРОМОВА

Розробник: **Кириленко Надія Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Вікторія ГЕРМАН к.філ.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2-й			
Семестр			
Загальна кількість годин - 90		3-й	
		Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		22 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
	48 год.		
	Консультації:		
2			
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Пропонована програма адаптована до кредитно-трансферної системи навчання. На неї виділено в 3 семестрі другого року навчання за програмою бакалаврату 30 візуальних години.

Матеріал курсу будується за двома тематичними рядами: оглядовим та монографічним. До програми включені й питання проблемно-дискусійного характеру.

Вивчення цього курсу передбачає проведення міжпредметних зв'язків з такими дисциплінами, як фольклор, вступ до літературознавства, історія української та зарубіжної літератур, музикознавство.

Навчальним планом передбачено лекційний, практичний курс та виконання самостійної роботи студентами.

Мета вивчення курсу – ознайомити студентів зі специфікою античної літератури, її жанровою системою, історією та поетикою жанрів, місцем у контексті всієї світової літератури.

Поставлена мета зумовлює наступні **завдання**:

- забезпечити засвоєння студентами естетичних особливостей літератури античної доби у процесі аналітичної роботи над текстами художніх творів;
- засвоєння сюжетно-образних, композиційних і стильових особливостей античної літератури;
- розвивати вміння студентів аналізувати не лише художній текст, але й наукові концепції;
- забезпечити володіння методичними прийомами аналізу твору, а також методологічними моделями філологічного дослідження засвоєння студентами історико-культурних і світоглядних особливостей античної доби.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Фольклор, вступ до літературознавства, вступ до мовознавства, історія.

3. Компетентності та результати навчання за дисципліною

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України.</p> <p>ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, здатність розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини.</p> <p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати державну мову у професійній</p>

	<p>діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в галузі професійної діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)</p>	<p>ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з української мови, української літератури, зарубіжної літератури та методики їх навчання в ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа.</p> <p>ПК 9. Проектувальна компетентність як здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ПК 11. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності; здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів.</p> <p>ПК 13. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики.</p> <p>ПК 14. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.</p>
Програмні результати навчання	
<p>Знання</p>	<p>ПРЗ 1. Знати психолого-педагогічні засади теорії навчання, концептуальні основи шкільної освіти в галузях українського та зарубіжного мовознавства, літературознавства, цілі і завдання навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти (на рівні</p>

	<p>основної школи); наукові основи шкільних курсів української мови, української літератури, англійської мови.</p> <p>ПРЗ 2. Знати мовні норми, стилі української літературної мови, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРЗ 3. Знати провідні тенденції розвитку літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української та зарубіжної класики й сучасності у взаємозв'язках з українською та світовою культурою.</p> <p>ПРЗ 8. Знати інформаційно-цифрові технології для супроводу освітнього процесу, цифрові середовища та цифрові ресурси, доцільні прийоми їх використання під час навчання української мови, української літератури, зарубіжної літератури, правила безпеки у цифровому середовищі.</p> <p>ПРЗ 11. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної недоброчесності, правила використання об'єктів авторського права на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки як в академічній спільноті, так і подальшій педагогічній діяльності.</p>
Уміння	<p>ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання з української мови, української літератури, зарубіжної літератури (на рівні основної школи) для формулювання та вирішення завдань різних рівнів складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 3. Уміти пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку розвитку літературного процесу в Україні в культурному контексті; зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; аналізувати твори української та зарубіжної класики й сучасності у взаємозв'язках з українською та світовою культурою; порівнювати мовні й літературні факти, явища, узагальнювати, визначати їхні подібності й відмінності, фахово оперувати країнознавчими поняттями.</p> <p>ПРУ 6. Уміти оцінювати проблемну ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення шляхів їх вирішення; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем з української мови, української літератури, зарубіжної літератури в закладах середньої освіти (на рівні основної школи); сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності в умовах впровадження концепції Нова українська школа.</p> <p>ПРУ 12. Уміти відшукувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації, брати участь у дискусії.</p>
Комунікація	<p>ПРК 3. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем, базуючись на принципах етики вчителя.</p> <p>ПРК 4. Здатність пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки,</p>

дотримуватися принципів етики вчителя та принципів академічної доброчесності.

ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження як фізичного так і психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	(А) отримують студенти, які були активними на всіх заняттях, засвідчують високий рівень осмислення вивченого, виявляють вміння логічно, аргументовано аналізувати, узагальнювати, давати критичну оцінку художньому матеріалові, подають чіткі визначення термінів, виявляють творчі здібності в опрацюванні певних питань, чітко простежують історію літературного явища, вміють кваліфіковано вести дискусію. Відповіді не містять фактичних і мовленнєвих помилок.
82 – 89	(В) отримують студенти, які відповідали на всіх заняттях, добре володіють навчальним матеріалом, виявляють вміння аналізувати, узагальнювати, знають визначення термінів, більшість теоретичних положень підтверджують прикладами; є спроби виконати проблемні завдання; спостерігається вміння коментувати літературні явища; відповіді не містять фактичних помилок, наявні окремі мовленнєві огріхи.
74 – 81	(С) мають студенти, які відповідали на кожному занятті, уміють не лише відтворити зміст лекції, але й переказують самостійно опрацьований матеріал за кількома джерелами, відповідають на питання, знають визначення термінів, але відповіді не завжди конкретизовані прикладами, трапляються фактичні і мовленнєві помилки.
64 – 73	(Д) набирають ті студенти, які постійно працювали на заняттях, можуть відтворити матеріал лекції, при відповідях користуються самостійно укладеним конспектом; намагаються подати визначення термінів, але не завжди можуть навести приклади; не готові виконувати проблемні завдання; відповіді містять фактичні і мовленнєві помилки. Студенти здійснюють мислительну діяльність під керівництвом керівника.
60 – 63	(Е) отримують студенти, які відтворюють матеріал лекції, переказують самостійно опрацьований матеріал. Студенти відповідають на питання, але у відповідях не точно подані визначення термінів, відповіді не конкретизовані прикладами, застосовують набуті знання лише у стандартних ситуаціях, наявні спрощені

	висловлювання; розумові операції фрагментарні або елементарні.
35-59	(FX) – не зараховано (з правом перескладання) мають студенти, які відтворюють половину матеріалу лекції чи самостійно опрацьованого матеріалу. Відповіді характеризуються низьким рівнем усвідомлення, завчені напам'ять матеріали не можуть чітко пояснити, відсутні приклади; відповіді містять фактичні неточності і мовленнєві помилки.
1 – 34	(F) – не зараховано (без права перескладання) отримують студенти, які епізодично відтворюють теоретичний матеріал на рівні уривчастого переказування конспекту лекції; порушена послідовність відповідей, студенти не завжди розуміють суть питання, не можуть застосувати набутий знання в елементарних стандартних ситуаціях, час використовують недоречно чужі думки; відповіді містять грубі фактичні помилки.

Розподіл балів

Поточний контроль											Разом	Сума	
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2								
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5			
Поточний контроль											77	100	
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7			
Контроль самостійної роботи											23		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

За бажанням здобувача можуть ураховуватися результати навчання у **неформальній освіті** (відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Розподіл балів за види робіт:

- участь у конференції (різних рівнів) – 3 бали,
- написання й опублікування статті – 7 балів,
- участь/призове місце у творчих конкурсах, олімпіадах тощо: обласних – 8/10 балів; усеукраїнських – 12/14.
- участь/призове місце у всеукраїнському конкурсі наукових робіт – 15/18 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
------------	-------------	-------------------------------

за всі види навчальної діяльності		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	Задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Усне опитування, тестування, проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Антична література як феномен світової культури.

1. Місце античної літератури в історії світової цивілізації. Особливості античної культури та літератури. Значення вивчення античності у процесі дослідження генезису і розвитку європейської культури.
2. Духовні цінності античної літератури. Світоглядні риси та естетичні категорії літератури античності. Сутність ідеалу «калокагатії». Агональність і полемічність як риси грецької культури. Поняття «скульптурності» і тілесності античної культури.
3. Етапи розвитку античної літератури. Жанри. Стилi.
4. Вплив античної літератури на літератури різних епох.

Література давньої Греції. Долітературний період.

5. Проблема міфу. Проблема визначення міфу в сучасному гуманітарному дискурсі. Хтонічна міфологія: поняття фетишизм, анімізм, метаморфізм, зооморфізм, фітоморфізм. Поняття антропоморфізму. Соціальна та етіологічна природа міфу. Поняття космогонічного та календарного міфу. Міф у історичному розвитку. Наукові школи вивчення міфології.
6. Давньогрецька міфологія: генеза, періодизація, міфологічний світогляд.
7. Еволюція давньогрецької міфології. Міфи стародавньої Греції. Специфіка. Цикли. Образи. Релігійні культури.
8. Міфологія як основа формування мистецтва. Значення античної міфології для розвитку європейської культури. Легенди і міфи Давньої Греції в перекладах українських авторів.
9. Вивчення міфів у ЗЗСО.

Архаїчна (докласична) еллінська література. Давньогрецький епос. Гомер. Творчість письменника у контексті світової культури.

1. Особливості давньогрецького епосу. Ритуальні обрядові форми як основа епічної поезії. Своєрідність епічної фабули і епічного героя. Поняття «епічної етики».
2. Гомер. Гомерівське питання. Сутність наукових теорій Г. Германа та Ф. Вольфа.
3. Міфологічна та історична основа поем.
4. Поема Гомера «Іліада». Пригоди Одиссея. Сюжет. Герої. Естетична основа поем і родовий світ.
5. Композиція. Двоплановість розповіді про земні події і вчинки олімпійських богів, докладність їх висвітлення Засоби характеротворення в поемах Гомера. «Одіссея» і обряд ініціації.
6. Специфіка епічної оповіді в поемах Гомера. Стиль поем. Пластичність. Ретардація. Ретроспекція. Поняття про гекзаметр.
7. Гомер у контексті світової літератури. Переклади українською поем «Іліада» С. Руданським, «Одіссея» П. Ніщинським у ХІХ ст. і обох поем Борисом Теном у ХХ ст. Вивчення в школі.

Старогрецька лірика: народження індивідуальної поетики

1. Лірика. Генезис ліричних жанрів у давньогрецькій словесності. Історичні та світоглядні передумови виникнення ліричних жанрів.

2. Старогрецька любовна лірика. Різновиди еллінської лірики. Ліричний автор як співець, продовжувач пісенної традиції і форма божества.

3. Провідні теми поетичної творчості. Жанрові різновиди елегії: героїко-патріотична, філософсько-моралізаторська, любовна. Ямбічна поезія: походження, жанрові ознаки.

- Декламаційна лірика. Специфіка елегій Тиртея («Добре вмирати тому...»), «Поради»). Актуальність. Еталонна поведінка мужніх воїнів-патріотів.

- «Сльози облиште жінкам...». Особистість і творчість Архілоха. Ямби. Переосмислення героїчної етики в поезії Архілоха. Утвердження моралі індивідуалізму. Інтимна лірика.

- Політична лірика Алкея. «Пісні заколоту». Різноманітність розміру. Музичність віршів. «Алкеєва строфа».

- Монодична (сольна) меліка. Творча індивідуальність Сапфо. Відкриття любовного почуття у ліриці («Гімн Афродиті», переклад Г. Кочура), епітали (весільні пісні). Психологізм пісенної лірики.

- Анакреонт і анакреонтика. Настроєво-тематичний діапазон творчості Анакреонта. «Анакреонт і жінки». «Анакреонт і жінки». Літературні відлуння в ліриці О.Олеся.

- Жанри хорової меліки. Алкман.

- Поезія Піндара.

- Жанр байки. Езоп. Тематика, проблематика, образність, дидактизм, алегоричність, афористичність, лаконізм байок. «Езопова мова». («Вовк і Пес», «Вовк і Ягня», «Лисиця і виноград» та ін.), виписати афоризми. Вивчення в школі.
- 2. Пародійний епос. «Батрахоміомахія».

Розвиток давньогрецької драматургії.

1. Драма як «відтворення дії не розповіддю, а дією» (Арістотель). Виникнення трагедії: світоглядні та культурні передумови. Джерела.
2. Еллінський театр. Устрій давньогрецького театру.
3. Есхіл як «батько трагедії». Проблематика. Трилогія про Прометея та її міфологічні джерела (поліваріативність міфу та його інтерпретація Есхілом). Образ Прометея.
4. Внесок Софокла у розвиток трагедії. Міфологічна основа трагедії «Антигона». Проблематика, система образів, літературне відлуння. Гімн людині.
«Едіп-цар» як трагедія долі (фатуму). Образ Едіпа — «едіпів комплекс» — фрейдизм — літературознавство.
5. Новаторства Евріпіда у сфері тематики, характерології, композиції драми. Філософсько-психологічна трагедія Евріпіда «Медея». Проблематика, система образів, літературне відлуння трагедії «Медея» (або «Іполит» — за вибором студента). Складний психологічний конфлікт трагедії Евріпіда «Медея».

Давня аттична та новоаттична комедія. Філософська проза.

1. Виникнення комічних жанрів у давньогрецькій літературі. Різновиди давньогрецької комедії. Проблематика і структура староаттичної комедії.
2. Д а в н я аттична комедія. Арістофан. Тематика комедій Аристофана. Тема війни та миру в комедіях «Мир», «Лісістрата».
3. Періодизація творчості Аристофана. Естетичні переконання Аристофана в комедії «Жаби».
4. Нова («сімейно-побутова») аттична комедія. Менандр. Комедіографія Менандра. Загальна характеристика комедії Менандра «Третейський суд».
5. Старогрецька філософія /Геракліт. Демокріт. Сократ. Платон. «Поетика» Аристотеля/.

Давньоримська література. Лірика.

1. Періодизація давньоримської літератури

2. Особливості лірики. Творчість Публія Вергілія Марона. «Георгіки» як дидактичний епос.
  - «Буколіки» та містико-пророча символіка їхньої IV еклоги.
  - «Енеїда». Композиція та зміст. Проблематика. «Енеїда» Вергілія і «Вергилиева «Энеида», на малороссийский язык перелицованная» Івана Котляревського: компаративний аналіз.
3. Творчість Квінта Горація Флакка. Ода «До Мельпомени» як початок усесвітньої традиції підведення поетом підсумку свого життєвого і творчого шляху. /«Римські оди», «Послання до Пізонів»
4. Творчість Овідія Назона у контексті літератури Стародавнього Риму періоду занепаду імперії. Нарис життя та особливості творчості. Лірика. Поеми. Овідій як реципієнт і трансформатор античної міфології. «Метаморфози» - міфологічна енциклопедія у віршах. Іронія як домінанта художнього світобачення («Любовні елегії»).

Римська лірика.

1. Катулл. Основні теми творчості Катула. Елегії, епіграми, описово-сатиричні замальовки Катула.
2. Горацій. Нарис життя та особливості творчості. «Послання до Пізонів» та ода «До Мельпомени» («Пам'ятник»), їхнє відлуння в світовій літературі.
3. Філософський елемент сатир Горація.

Жанр комедії в римській літературі.

1. Соціально-міфологічна основа римської комедії.
2. Комедіографія Плавта. Джерела, сюжет, художні особливості, джерела комізму, композиція (“Скарб” (“Комедія про горщик”, “Хвальковитий воїн“).
3. “Нomo sum et nihil humanum a me alimenum puto”) – летмотив творчості Теренція. Традиції новоаттичної комедії в творчості Теренція (“Свекруха”, “Брати”).

Давньоримська драматургія. Жанр трагедії.

1. Походження римської драми. Сатури, ателана, міми.
2. Особливості римського театру.
3. Жанр трагедії в римській літературі.
  - Лівій Андронік – родоначальник римської драматургії.
  - Різноманітність драматургії Гнея Невія.
  - Квінт Енній. “Аннали”.
  - Луцій Анней Сенека. Новаторство творчості. “Несамовитий Геркулес”, “Троянки”, “Медея”, “Федра”, “Едіп”, “Агамемнон”, “Фієст”, “Геркулес на Еті”, “Фінікіянки”.
  - Римський дидактичний епос. Поема Лукреція «Про природу речей».

- Світогляд Лукреція. Матеріалізм та атомізм. Вплив філософії Епікура. Зміст та структура поеми «Про природу речей».
- Сатира Марціала та Ювенала.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Кон.	Самост.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.
РОЗДІЛ 1. Давньогрецька література												
Тема 1.1. Антична література як феномен світової культури.	8	2	2			4						
Тема 1.2. Література давньої Греції. Долітературний період.	8	2	2			4						
Тема 1.3. Архаїчна (докласична) еллінська література. Давньогрецький епос. Гомер. Творчість письменника у контексті світової культури.	8	2	2			4						
Тема 1.4. Старогрецька лірика: народження індивідуальної поезії.	8	2	2			4						
Тема 1.5. Розвиток давньогрецької драматургії.	8	2	2			4						

Тема 1.6. Давня аттична та новоаттична комедія. Філософська проза.	8	2	2			4						
Усього	48	12	12			24						
РОЗДІЛ 2 Давня римська література												
Тема 2.1. Давньоримська література. Лірика.	7		2			5						
Тема 2.2. Творчість Публія Вергілія Марона.	9	2	2			5						
Тема 2.3. Жанр комедії в римській літературі.	7		2			5						
Тема 2.4. Давньоримська драматургія. Жанр трагедії.	9	2	2			5						
Тема 2.5. Римський дидактичний епос.	6		2			4						
Усього за 2 розділ	42	6	10		2	24						
Усього	90	18	22		2	48						

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Антична література як феномен світової культури.	2	
2	Література давньої Греції. Долітературний період.	2	
3	Архаїчна (докласична) еллінська література. Давньогрецький епос.	2	

	Гомер. Творчість письменника у контексті світової культури.		
4	Старогрецька лірика: народження індивідуальної поетики	2	
5	Розвиток давньогрецької драматургії.	2	
6	Давня аттична та новоаттична комедія. Філософська проза.	2	
7	Давньоримська література. Лірика.	2	
8	Творчість Публія Вергілія Марона.	2	
9	Жанр комедії в римській літературі.	2	
10	Давньоримська драматургія. Жанр трагедії.	2	
11	Римський дидактичний епос.	2	
Разом		22	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Белаш Г. О. Історія античної літератури : навч.-метод. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 236 с.
2. Галич О.А., Дмитренко В.І., Фоменко В.Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ, 2003.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Наука, 2001. 441 с.
4. Гальчук О. Антична література: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. Київ : Вид-во Київського славістичного університету, 2008.

[Електронний ресурс]. Режим доступу:

http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_G

5. Зарубіжна література ранніх епох: Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник для студентів педінститутів/ Прокаєв Ф.І., Кучинський Б.В., Булаховська Ю.Л., Долганов І.В. Київ: Вища школа, 2002. 402 с.
6. Козлик І. Антична література. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2020. 180 с.
7. Ковбасенко Ю.І. Антична література : підручник для студентів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/15676/>
8. Пащенко В.І. Антична література. Київ : Либідь, 2020. 718 с.
9. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: від античності до початку ХІХ сторіччя: історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : КМ Академія, 2021. 355 с.

Допоміжна :

Будний В.В., Ільницький М.М. (2008). Порівняльне літературознавство.: Підручник. К.: ВД Києво-Могилянська академія.

- Миронова В.М., Михайлова О.Г., Мегела І.П. (2005). Антична література. Антична міфологія. Антична риторика. Київ.
- Традиційні сюжети та образи: Монографія / Автор проекту та упоряд. А.Р. Волков. Чернівці: Місто. (2004).
- Пригодій С.М. (1998). Літературний імпресіонізм в Україні та США : (Типологія та національні особливості). Київ.
1. Ковбасенко Ю.І. Антична література : підручник для студентів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/15676/>
  2. Гальчук О. Антична література: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. Київ : Вид-во Київського славістичного університету, 2008. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
  3. Клековкін О. Античний театр: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів мистецтв і культури. Київ : Київський Національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, видавництво «АртЕк», 2017. 320 с.
  4. Галич О.А., Дмитренко В.І., Фоменко В.Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Луганськ : Янтар, 2013. 228 с.
  5. Фоміна Г.В., Нямцу А.Є. Міф і легенда у загальнокультурному просторі. Чернівці : Рута, 2019. 239 с.
  6. Антична література. Підручники для студентів онлайн [Електронний ресурс].
Режим доступу : http://stud.com.ua/13621/kulturologiya/antichna_literatura
  7. Античність. Антична література. [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://narodna-osvita.com.ua/4466-antichnst-antichna-literatura.html>
  8. Білецький О.І. Античні літератури [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.ae-lib.org.ua/texts/biletsky_antique_literatures
  9. Словацька К. Міфи Давньої Греції. Перекази. К., 1998.
  10. Іванишин В. Пізнання літературного твору. Дрогобич, 2003.
  11. Кун М. Легенди і міфи Давньої Греції. К., 1998
  12. Словник античної міфології / За ред. О. Білецького. К., 1989.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна
технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (практичні, графічні та дослідні роботи).

13.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усне опитування, презентації, тести, консультації, доповіді на конференціях, семінарах, залік.